

**Dräkt
1947
Christian Dior
RKM 77-2005**

Ett haute couture-original

I Röhsska museets samling finns en unik dräkt, ett haute couture-original av den franska modeskaparen Christian Dior från 1947. Haute couture syftar på det exklusiva, måttbeställda modet med högkvalitativa tyger, sytt med extrem noggrannhet, för hand och för en specifik kund. Att hålla i ett haute couture-plagg är en speciell känsla, det är alla de små detaljerna som avslöjar att det är ett handgjort original från en av de främsta ateljéerna i Paris. Dräkten i Röhsskas samling är tyngre och lite styvare än förväntat vid första anblick. I ett haute couture-plagg är det insidans detaljer som gör utsidan fulländad.

Dräkten har en skjortliknande jacka av grå ull med skarpt markerad midja och rak ärm. Skjortans nederkant är rå och endast kastad och bärs nedstoppad i kjolen så att den tydligt markerar midjan. I ryggpärtiet är tyget skuret i ett stycke med sex insnitt i midjan, vilket resulterar i en böljande mjuk form över ryggen då jackan är knäppt och nedstoppad i kjolen. Det skickliga handarbetet illustreras bäst i den utsvängda kjolen med klockad form som består av 14 sammansydda våder också av grått ulltyg. Nedtill är kjolen fodrad med ett tjockare svart ripstyg som gör att den är styv och håller formen även utan underkjol. Kjolens våder är fodrade med svart siden medan linningen är fodrad i ljusgrått siden. Jackan är fodrad med naturvit ull

och ljusgrått siden. I sidan på den grå dräkten sitter en originaletikett med texten "Christian Dior, Paris Made in France".

Plagget tillhör en mycket speciell tid i 1900-talets modehistoria, den kommer från *Corolle*-kollektionen som Christian Dior lanserade 1947. Den innehöll klänningar och dräkter som hämtade inspiration från tulpanens form, en stil som kom att bli den verkliga nytändningen inom modevärlden efter andra världskriget då just Paris var modehuvudstaden framför alla andra. Vid modevisningen den 12 februari 1947 sågs den amerikanska modejournalisten Carmel Snow på Harper's Bazaar ha utbrustit "such a new look", och just New Look blev det samlande namnet för denna typ av mode med snäva och höga midjor och voluminösa kjolar. Efter krigets strikta och funktionella mode togs Diors nya kvinnliga stil emot med entusiasm.

Men hur kommer det sig att Röhsska museet har ett haute couture-original från en av Diors mest uppmärksammade kollektioner? Det är en både spännande och slumpartad historia. Dräkten tillhörde en gång Stina Pacini Ohlsson som i mitten av 1900-talet ägde och drev den eleganta modeaffären Ohlssons på Stortorget i Malmö. Som affärens frontperson var det viktigt att bära det senaste modet från Paris och den fashionabla Pacini Ohlsson köpte därför varje säsong två till tre haute couture-plagg som hon hade på sig i affären, men de användes bara under den aktuella säsongen för att sedan hängas undan. Pacini Ohlsson byggde på så vis upp en exklusiv haute couture-samling av plagg som sytts upp till henne själv, de har aldrig blivit ändrade. Det var så dräkthistorikern Tonie Lewenhaupt fann dem, undanhängda på en vind, i originalskick.

Lewenhaupt har under många år samlat modedräkter för att studera och för fotografen Claës Lewenhaupt att fotografera för böcker som *Den lilla svarta* (1985) och *Tidens tecken* (1988). Det var under samlandet av modedräkter som Tonie Lewenhaupt kom i kontakt med Stina Pacini Ohlsson.

När Lewenhaupt på 1990-talet ville donera den samling modedräkter hon under åren samlat på sig vände hon sig till Helena Dahlbäck Lutteman, som Lewenhaupt tidigare hade initierat ett samarbete med på Nationalmuseum. Dahlbäck Lutteman tillträdde just då som ny museichef på Röhsska museet och därför gick donationen till Röhsska, fast den från början var ämnad för ett annat museum. Den stora och generösa donationen från Tonie Lewenhaupt ger en unik inblick i det sena 1800-talet och hela 1900-talets mode från Europa. •

Diordräkt i utställningen
Röhsska modemuseum, 2007